

DRAGOSTE ȘI DESTIN ÎN ROMANELE LUI MIHAIL DRUMEȘ

*Prof. Enache (Ene) Ana-Maria
Școala Gimnazială Nr.1
Bolintin-Vale, jud. Giurgiu*

De-a lungul timpului, romanele lui Mihail Drumeș au fost receptate în diferite moduri: pornind de la "roman de consum" sau "roman naiv", "erotic", "melodramă" și ajungând la o interpretare socială, dar latura culturală a romanelor sale nu este nici ea un aspect de neglijat. Stilul "naiv" al scriitorului este, poate, nota de originalitate care atrage încă tinerii și nu numai. Indiferent cum au fost catalogate, romanele scriitorului mai prezintă și astăzi interes romanticilor întârziați și puținilor adolescenți, cei drept, care se îndură să lase lumea virtuală a secolului în care trăim pentru câteva momente de destindere și întoarcere într-un timp nu foarte îndepărtat, în care dragostea avea totuși alte valori.

Dragostea, ca tematică principală, este aceea în jurul căreia se conturează universul protagoniștilor din romanele *Invitație la vals* și *Scrisoare de dragoste*, dar în cel din urmă, ascensiunea socială se împletește cu dragostea și căsătoria din interes. Nivelul social al romanului poate fi o consecință a modernizării rapide a României după 1918, manifestată prin industrializare și urbanizare, dar și cu depășirea statutului de "țară eminentemente agrară", aristocrația devenind principalul punct de atracție pentru scriitori.

Un loc important în cele două romane îl ocupă statutul femeii, condiția ei în societate și ascensiunea ei într-o lume guvernată încă de principii masculine.

Dinu Gherghel, doctorand în Litere și-n Drept consideră romanele de dragoste *simple pretexte pentru fetele bătrâne ca să-și trăiască imaginar dragostea de care au fost lipsite*. Tânăra Anda Brădeanu trăise într-un orfelinat și fusese adoptată de directoare, dar destinul trist al acestei fete este încununat de părăsirea soțului pentru o fată cu avere. Cei doi se recăsătoresc, dar *dragostea călcată în picioare se răzbună, iar cel ce a călcat greșit pierde totul*. Preocupările de intelectuală ale protagonistei se regăsesc și în partea a treia când scrie un roman despre căsnicia ei: *Arivistul*.

Eroul romanului *Invitație la vals*, Tudor Petrican, student tot la Drept, se îndrăgostește de Mihaela Deleanu, studentă și ea, dar la Litere. Ideea destinului care este mai presus de voința umană o întâlnim și aici: *La urma urmei cine e vinovat că mi-ai ieșit în cale și mi-ai tulburat sufletul de nu mă mai regăsesc? O putere neînțeleasă, pe care nu o vedem, dar o*

simțim cum plutește deasupra capetelor ne reglementează viața dincolo de voința noastră conștientă.

Tudor, deși se îndrăgostește de Mihaela, o abandonează din mândrie ca pe toate celelalte iubite. Pentru că rămâne însărcinată, fata îi acceptă cererea de căsătorie, neavând altă soluție. Ideea răzbunării o însoțește pretutindeni și în seara când vrea să-și pună planul în aplicare are un accident de mașină. Tudor e convins că soția l-a înșelat, divorțează de ea, îi donează casa și o convinge să se căsătorească cu fostul "amant". Vrea să o facă să regrete căsnicia lor și pe el, căsătorindu-se cu prietena Mihaelei. Ea se sinucide, dar înainte îi scrie o scrisoare prin care îi mărturisește că nu l-a înșelat, că numai gândul a existat și că trebuie să plătească pentru acel gând. După ce citește scrisoarea, Tudor își dă seama că fără fosta lui soție viața nu are sens și se sinucide și el.

Concepția autorului despre tragismul personajelor abordat în romanele sale îl descoperim și în cuvintele Andei Brădeanu din *Scrisoare de dragoste: Și pe urmă trebuie să știi că există și destine favorabile omului, care îi aduc fericirea! Dramaturgii greci, clasici și moderni au optat invariabil pentru tragedie, pentru că fericirea, te rog să mă crezi, nu impresionează pe nimeni și nici nu se scrie despre ea mai mult de trei pagini.*

Se poate observa că eroii acestor două romane sunt studenți, doctoranzi în Litere sau în Drept, avansând în carieră, în timp ce condiția femeii rămâne una modestă, în ciuda preocupărilor artistice pe care le au (amândouă protagoniste au veleități de scriitoare).

Invitație la vals nu este altceva decât un acord fin al lui Weber care răsună în inimile îndrăgostiților, iar *Scrisoare de dragoste* se transformă în romanul soției îndurerate.

Așadar, sincronismul literatură, muzică, destin și iubire este formula ce caracterizează cele două romane ale lui Mihail Drumeș.